

УДК 347.998.8

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1204345>

В.Б. ПЧЕЛІН,

доцент кафедри адміністративного права і процесу
Харківського національного університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, м. Харків, Україна;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9540-9084>

ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ ЯК СУБ'ЄКТИ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН ІЗ ПРАВОВИМ СТАТУСОМ ПОЗИВАЧА

V.B. PCHELIN,

Ass. Professor, Chair of Administrative Law and Process,
Kharkiv National University of Internal Affairs,
Doctor of Law, Kharkiv, Ukraine;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9540-9084>

LAW ENFORCEMENT AGENCIES AS SUBJECTS OF ADMINISTRATIVE PROCEDURAL RELATIONSHIP WITH THE PLAINTIFF LEGAL STATUS

Роль правоохоронних органів на сучасному етапі розвитку Української державності навряд чи можна переоцінити. Повсякденно такі органи виконують складні завдання з охорони та захисту інтересів нашої держави, забезпечення спокою громадян, дотримання стану безпеки та правопорядку. Під час виконання таких завдань, у передбачених законодавством випадках, правоохоронні органи можуть набувати правового статусу учасників адміністративного процесу. Так, процесуальне законодавство передбачає чимало випадків, коли правоохоронні органи можуть звертатися з адміністративним позовом до адміністративного суду. Більш того, окремі норми Кодексу адміністративного судочинства (КАС) України передбачають особливості здійснення адміністративного судочинства в справах за адміністративними позовами правоохоронних органів. У зв'язку із зазначеним особливою актуальністю набуває питання про участь правоохоронних органів у адміністративному судочинстві в правовому статусі позивача. Тому метою статті є визначення випадків і особливостей набуття правоохоронними органами правового статусу такого учасника адміністративного процесу, як позивач.

Однією з категорій публічно-правових спорів, віднесених до юрисдикції адміністративних судів, є ті, що пов'язані зі встановлення обмежень на мирні зібрання. Зокрема, в ст.280 КАС Украї-

ни встановлено особливості провадження в справах за адміністративними позовами суб'єктів владних повноважень про обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання [1]. При цьому слід пам'ятати про те, що мирні зібрання – це масові заходи громадян, відкриті й доступні кожному бажуючому взяти участь у таких заходах, основною з умов яких є їх мирний характер [2, с.370]. Як встановлено в ч.2 ст.39 Конституції України, обмеження щодо реалізації цього права може встановлюватися судом відповідно до закону й лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку – з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей [3]. Отже, в наведеному вище випадку правоохоронні органи можуть виступати ініціаторами обмеження права громадян на мирні зібрання, а адміністративний суд – єдиним органом, чийм рішенням таке право може бути обмежено.

Окремою нормою КАС України передбачено особливості провадження в справах за адміністративними позовами про примусове відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщенні, з мотивів суспільної необхідності [1]. Правові, організаційні та фінансові засади регулювання суспільних відносин, що виникають у процесі відчуження земельних ділянок, встановлено на рівні Закону України «Про

відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» від 17.11.2009 року. Відповідно до ст.1 вищенаведеного нормативно-правового акта, суспільна необхідність – це обумовлена загальнодержавними інтересами або інтересами територіальної громади виключна необхідність, для забезпечення якої допускається примусове відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, у встановленому законом порядку [4]. У ч.1 ст.267 КАС України встановлено, що з адміністративним позовом у наведеній категорії публічно-правових спорів мають право звертатися, зокрема, органи виконавчої влади [1]. Більшість правоохоронних органів є представниками органів виконавчої влади, а тому логічно допустити, що вони можуть набувати статусу позивача в таких правовідносинах. На користь такої позиції свідчить й аналіз ст.15 Закону України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності», в якій зазначено, що примусове відчуження земельної ділянки з мотивів суспільної необхідності може бути як виняток застосовано виключно під розміщення, зокрема, об'єктів національної безпеки й оборони [4]. Разом із тим, не всі науковці розділяють таку позицію. Так, М.І. Цуркан і В.Г. Перепелюк вважають, що в зазначених правовідносинах в якості позивачів можуть виступати лише такі державні органи, як: Кабінет Міністрів України, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні державні адміністрації, районні державні адміністрації, сільські, селищні міські ради, Київська та Севастопольська міські ради. Такого висновку вчені дійшли шляхом аналізу ст.ст.8 і 9 Закону України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» [4]. Учені вважають, що в разі, якщо з адміністративним позовом звертається інший орган, адміністративний суд повинен відмовити у відкритті провадження [5, с.499–500]. Дійсно, в наведених вище нормах законодавець окремо розкриває повноваження зазначених суб'єктів щодо викупу земельних ділянок. Проте, такі суб'єкти наводяться із позиції того, що вони, порівняно з іншими, наділені спеціальними повноваженнями в такій сфері суспільних

відносин. Тобто, мова не йде про якийсь вичерпний перелік суб'єктів. З огляду на це правоохоронні органи, які мають правовий статус органу виконавчої влади, можуть виступати позивачами в такій категорії публічно-правових спорів.

Наступною категорією публічно-правових спорів, в яких правового статусу позивача можуть набувати правоохоронні органи, є спори за зверненням органів доходів і зборів. Особливості провадження в справах за зверненням органів доходів і зборів передбачені в ст.283 КАС України. Відповідно до вищенаведеної норми провадження в справах за зверненням органів доходів і зборів при здійсненні ними передбачених законом повноважень здійснюється на підставі заяви таких органів щодо: зупинення видаткових операцій платника податків на рахунках платника податків; підтвердження обґрунтованості адміністративного арешту майна платника податків; надання дозволу на погашення усієї суми податкового боргу за рахунок майна платника податків, що перебуває у податковій заставі; зобов'язання керівника підприємства провести інвентаризацію основних фондів, товарно-матеріальних цінностей, які перебували або перебувають під митним контролем чи використовувалися цим підприємством разом із товарами, які були поміщені у відповідний митний режим; стягнення коштів за податковим боргом; зобов'язання платника податків, який має податковий борг, укласти договір щодо переведення права вимоги дебіторської заборгованості цього платника на орган доходів і зборів [1]. Вважаємо за необхідне зробити зауваження щодо термінології, яку використовує законодавець. Мова йде про використання такого терміну як «органи доходів і зборів». Свого часу даний термін було введено як такий, що об'єднував категорії «митні органи» та «податкові органи». Зокрема, Указом Президента України «Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» від 24.12.2012 року № 726/2012 було реорганізовано Державну митну службу України та Державну податкову службу України, а їх функції передано до новоствореного Міністерства доходів і зборів України [6]. У кодифіковане законодавство [7, 8] Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної податкової служби та у зв'язку з проведенням адміністративної реформи в Україні» від 05.07.2012 року [9] та Законом України «Про внесення змін до Митного кодексу України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи» від 04.07.2013 року [10] було

внесено зміни й слова «митні органи» (органи державної митної служби) та «податкові органи» (органи державної податкової служби) в усіх відмінках і числах замінено словами «органи доходів і зборів». Проте, постановою Кабінету Міністрів України «Про ліквідацію Міністерства доходів і зборів» від 01.03.2014 року № 67 дане відомство було ліквідовано [11]. У подальшому було прийнято постанову Кабінету Міністрів України «Про утворення Державної фіскальної служби» від 21.05.2015 року № 160 [12], якою було створено Державну фіскальну службу України, яка відповідно до Положення «Про Державну фіскальну службу України», що затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 року № 236 є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів і який реалізує державну податкову політику, державну політику в сфері державної митної справи, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державну політику в сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового, митного законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску [13]. Аналіз вищенаведеного свідчить про те, що замість терміну «органи доходів і зборів» необхідно використовувати термін «фіскальні органи», що повинно знайти своє відображення й у ст.283 КАС України.

Окремою нормою (ст.284) КАС України передбачено особливості здійснення адміністративного судочинства в справах за зверненням Служби безпеки України щодо накладення арешту на активи, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, зняття арешту з таких активів і надання доступу до них [1]. КАС України було доповнено даною категорією публічно-правових спорів із прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо арешту активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, та визначення порядку доступу до таких активів» від 21.04.2011 року [14]. Нормативною основою правовідносин у вищенаведеній сфері виступають також Закони України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 14.10.2014 року [15] та «Про боротьбу з тероризмом» від 20.03.2003 року [16].

Отже, в наведеному випадку передбачена можливість звернення органів (посадових осіб) Служби безпеки України з позовом до адміністративного суду й як наслідок набуття ними правового статусу позивача.

В якості позивача відповідні правоохоронні органи можуть виступати в адміністративних справах про примусове видворення іноземців та осіб без громадянства за межі України. На відміну від примусового повернення зазначених осіб, рішення про їх примусове видворення може бути прийнято виключно судом. Так, відповідно до ст.30 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики в сфері міграції, органи охорони державного кордону (стосовно іноземців та осіб без громадянства, які затримані ними в межах контрольованих прикордонних районів під час спроби або після незаконного перетинання державного кордону України) або органи Служби безпеки України можуть лише на підставі винесеної за їх позовом постанови адміністративного суду примусово видворити з України іноземця й особу без громадянства, якщо вони не виконали в установлений строк без поважних причин рішення про примусове повернення або якщо є обґрунтовані підстави вважати, що іноземець або особа без громадянства ухилятимуться від виконання такого рішення, крім випадків затримання іноземця або особи без громадянства за незаконне перетинання державного кордону України поза пунктами пропуску через державний кордон України та їх передачі прикордонним органам суміжної держави [17]. Особливості здійснення адміністративного судочинства у вищенаведеній категорії адміністративних справ передбачені в ст.288 КАС України [1].

Також публічно-правовим спором, юридична природа якого пов'язана з попереднім і в яких наведені правоохоронні органи можуть набувати правового статусу позивача, є спори з приводу затримання іноземців та осіб без громадянства. Як встановлено в ст.289 КАС України, за наявності обґрунтованих підстав вважати, що іноземець або особа без громадянства, стосовно якої подано адміністративний позов про примусове видворення, ухилятимуться від виконання рішення про її примусове видворення,

перешкоджатиме проведенню процедури видворення чи реадмісії відповідно до міжнародних договорів України про реадмісію або якщо існує ризик її втечі, а так само у разі відсутності в іноземця або особи без громадянства, яка вчинила порушення законодавства України з прикордонних питань або про правовий статус іноземців, документа, що дає право на виїзд з України, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері міграції, його територіальним органом чи підрозділом, органом охорони державного кордону або Служби безпеки України подається до місцевого загального суду як адміністративного суду за місцезнаходженням цих органів (підрозділів) або за місцезнаходженням пункту тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, позовна заява про застосування судом до іноземця або особи без громадянства одного з таких заходів: затримання іноземця або особи без громадянства з метою ідентифікації та (або) забезпечення видворення за межі території України; затримання іноземця або особи без громадянства з метою забезпечення її передачі відповідно до міжнародних договорів України про реадмісію; взяття іноземця або особи без громадянства на поруки підприємства, установи

чи організації; зобов'язання іноземця або особи без громадянства внести заставу [1].

Таким чином, процесуальним законодавством передбачено випадки набуття правоохоронними органами, задля виконання покладених на них державою завдань і реалізації їх функцій, правового статусу позивача. Аналіз законодавчих положень свідчить, що правоохоронні органи можуть набувати вищенаведеного правового статусу учасника адміністративного процесу в наступних категоріях публічно-правових спорах: за адміністративними позовами суб'єктів владних повноважень про обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання; за адміністративними позовами про примусове відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності; за зверненням органів доходів і зборів; за зверненням Служби безпеки України щодо накладення арешту на активи, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, зняття арешту з таких активів та надання доступу до них; про примусове видворення іноземців та осіб без громадянства за межі України; з приводу затримання іноземців та осіб без громадянства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35–36, 37. Ст. 446.
2. Адміністративне судочинство України : підручник / [О. М. Пасенюк (кер. авт. кол.), О. Н. Панченко, В. Б. Авер'янов та ін.] ; за заг. ред. О. М. Пасенюка. К. : Юрінком Інтер, 2009. 672 с.
3. Конституція України : від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
4. Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності : Закон України від 17.11.2009 № 1559-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 1. Ст. 2.
5. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України / за заг. ред. І. Х. Темкіжева (кер. авт. кол.). 2-ге вид., перероб. і допов. К. : Юрінком Інтер, 2013. 720 с.
6. Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 24.12.2012 № 726/2012. *Офіційний вісник України*. 2012. № 99. Ст. 3998.
7. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 44–45, № 46–47, № 48. Ст. 552.
8. Податковий кодекс України : Закон України : від 02.12.2010 № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13–14, № 15–16, № 17. – Ст. 112.
9. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної податкової служби та у зв'язку з проведенням адміністративної реформи в Україні : Закон України від 05.07.2012 № 5083-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 33. Ст. 435.
10. Про внесення змін до Митного кодексу України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи : Закон України від 04.07.2013 № 405-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 20–21. Ст. 711.
11. Про ліквідацію Міністерства доходів і зборів : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.2014 № 67. *Офіційний вісник України*. 2014. № 22. Ст. 685.
12. Про утворення Державної фіскальної служби : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 № 160. *Офіційний вісник України*. 2014. № 46. Ст. 1213.

13. Про Державну фіскальну України : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 № 236. *Офіційний вісник України*. 2014. № 55. Ст. 1507.
14. Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо арешту активів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, та визначення порядку доступу до таких активів : Закон України від 21.04.2011 № 3266–VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 43. Ст. 449.
15. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14.10.2014 № 1702–VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 50–51. Ст. 2057.
16. Про боротьбу з тероризмом : Закон України : від 20.03.2003 № 638–IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 25. Ст. 180.
17. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 № 3773–VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 19–20. Ст. 179.

REFERENCES

1. Kodeks administratyvnoho sudochynstva Ukrayiny [Code of Administrative Justice of Ukraine]. Zakon Ukrayiny (06.07.2005 No 2747–4). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, (35–36, 37). 446 (in Ukr.).
2. Pasenyuk, O. M., Panchenko, O. N., & Aver'yanov, V. B. etc.; Pasenyuk O. M. (Red.). (2009). *Administratyvne sudochynstvo Ukrayiny: pidruchnyk* [Administrative Justice of Ukraine: Textbook]. Kyiv: Yurinkom Inter (in Ukr.).
3. Konstytutsiya Ukrayiny [Constitution of Ukraine]. Zakon Ukrayiny (28.06.1996 No 254k/96-VR). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, (30). 141 (in Ukr.).
4. Pro vidchuzhennya zemel'nykh dilyanok, inshykh ob'ektiv nerukhomoho mayna, shcho na nykh rozmishcheni, yaki перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чий з мотивів суспільної необхідності [On the alienation of land plots, other objects of real estate that are located on them, which are privately owned, for public needs or from the motives of social necessity]. Zakon Ukrayiny (17.11.2009 No 1559–6). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 2010. (1). 2 (in Ukr.).
5. Temkizhev, I. KH. (2013). *Naukovo-praktychnyy komentar Kodeksu administratyvnoho sudochynstva Ukrayiny* [Scientific and practical commentary on the Code of Administrative Justice of Ukraine]. Kyiv: Yurinkom Inter (in Ukr.).
6. Pro deyaki zakhody z optymizatsiyi systemy tsentral'nykh orhaniv vykonavchoyi vlady [On Some Measures to Optimize the System of Central Bodies of Executive Power]. Ukaz Prezydenta Ukrayiny (24.12.2012 No 726/2012). *Ofitsiyyny visnyk Ukrayiny*, (99). 3998 (in Ukr.).
7. Mytnyy kodeks Ukrayiny [Customs Code of Ukraine]. Zakon Ukrayiny (13.03.2012 No 4495–6). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, (44–45, 46–47, 48). 552 (in Ukr.).
8. Podatkovyy kodeks Ukrayiny [Tax Code of Ukraine]. Zakon Ukrayiny (02.12.2010 № 2755–6). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 2011. (13–14, 15–16, 17). 112 (in Ukr.).
9. Pro vnesennya zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrayiny shchodo derzhavnoyi podatkovoyi sluzhby ta u зв'язку з проведенням адміністративної реформи в Україні [On Amendments to the Tax Code of Ukraine regarding the State Tax Service and in connection with the conduct of administrative reform in Ukraine]. Zakon Ukrayiny (05.07.2012 No 5083–6). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 2013. (33). 435 (in Ukr.).
10. Pro vnesennya zmin do Mytnoho kodeksu Ukrayiny u зв'язку з проведенням адміністративної реформи [On Amendments to the Customs Code of Ukraine in connection with the conduct of administrative reform]. Zakon Ukrayiny (04.07.2013 No 405–7). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 2014. (20–21). 711 (in Ukr.).
11. Pro likvidatsiyu Ministerstva dokhodiv i zboriv [On the Elimination of the Ministry of Income and Fees]. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny (01.03.2014 No 67). *Ofitsiyyny visnyk Ukrayiny*, (22). 685 (in Ukr.).
12. Pro utvorennya Derzhavnoyi fiskal'noyi sluzhby [About the formation of the State fiscal service]. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny (21.05.2014 No 160). *Ofitsiyyny visnyk Ukrayiny*, (46). 1213 (in Ukr.).
13. Pro Derzhavnu fiskal'nu Ukrayiny [About the State fiscal Ukraine]. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny (21.05.2014 No 236). *Ofitsiyyny visnyk Ukrayiny*, (55). 1507 (in Ukr.).
14. Pro vnesennya zmin do deyakykh zakonodavchykh aktiv shchodo areшту актів, що пов'язані з фінансуванням тероризму та стосуються фінансових операцій, зупинених відповідно до рішення, прийнятого на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН, та визначення порядку доступу до таких активів [On Amending Certain Legislative Acts Concerning the Arrest of Assets Related to Terrorist Financing and Related to Financial Transactions Suspended in Respect to the Decision Adopted by Security

- Council Resolutions and Determining the Procedure for Accessing Such Assets]. *Zakon Ukrainy* (21.04.2011 No 3266–6). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, (43). 449 (in Ukr.).
15. Pro zapobihannya ta protydiyu lehalizatsiyi (vidmyvannyu) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shlyakhom, finansuvannyu teroryzmu ta finansuvannyu rozpovsyudzhennya zbroyi masovoho znyshchennya [On Prevention and Counteraction of the Legalization (Laundering) of the Proceeds from Crime, Terrorist Financing and Financing of the Proliferation of Weapons of Mass Destruction]. *Zakon Ukrainy* (14.10.2014 No 1702–7). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, (50–51). 2057 (in Ukr.).
  16. Pro borot'bu z teroryzmozom [On the fight against terrorism]. *Zakon Ukrainy* (20.03.2003 No 638–4). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, (25). 180.
  17. Pro pravovyy status inozemtsiv ta osib bez hromadyanstva [On the Legal Status of Foreigners and Stateless Persons]. *Zakon Ukrainy* (22.09.2011 No 3773–6). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 2012. (19–20). 179 (in Ukr.).

Надійшла 17.11.2017

Пчелін В. Б. Правоохоронні органи як суб'єкти адміністративних процесуальних правовідносин із правовим статусом позивача. Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2017. № 5. С. 336–341. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_5_53.pdf

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1204345>

Визначено, що процесуальним законодавством передбачено випадки набуття правоохоронними органами задля виконання покладених на них державою завдань і реалізації їх функцій правового статусу позивача. Розглянуто категорії публічно-правових спорів, в яких правоохоронні органи можуть набувати такого правового статусу учасника адміністративного процесу як позивач.

Ключові слова: правоохоронні органи, суб'єкти адміністративних процесуальних правовідносин, позивач, правовий статус, публічно-правовий спір

***

Пчелин В.Б. Правоохранительные органы как субъекты административных процессуальных правоотношений по правовому статусу истца

Определено, что процессуальным законодательством предусмотрены случаи приобретения правоохранительными органами для выполнения возложенных на них государством задач и реализации их функций правового статуса истца. Рассмотрены категории публично-правовых споров, в которых правоохранительные органы могут приобретать такого правового статуса участника административного процесса как истец.

Ключевые слова: правоохранительные органы, субъекты административных процессуальных правоотношений, истец, правовой статус, публично-правовой спор

***

Pchelin V.B. Law Enforcement Agencies as Subjects of Administrative Procedural Relationship with the Plaintiff Legal Status

It has been determined that the procedural law provides for cases when law enforcement agencies acquire the legal status of the plaintiff in order to carry out their tasks and implementation of the state functions. The categories of public-law disputes in which law enforcement bodies can acquire such legal status as a participant in the administrative process as a plaintiff are considered.

It is shown that procedural legislation provides for cases of law enforcement agencies' acquisition, for the fulfillment of tasks entrusted to them by the state and the realization of their functions, and the legal status of the plaintiff. Analysis of legislative provisions shows that law enforcement bodies can acquire the above legal status of the participant in the administrative process in the following categories of public legal disputes: in administrative claims of the authorities of the authorities on restrictions on the exercise of the right to peaceful assembly; under administrative lawsuits on the compulsory alienation of a land plot, other objects of real estate, which are placed on it, from the motives of public necessity; at the request of the bodies of incomes and fees; at the request of the Security Service of Ukraine for the seizure of terrorist financing assets related to financial transactions suspended in accordance with the decision taken on the basis of Security Council resolutions, the seizure of such assets and the provision of access to them; on the forced removal of foreigners and stateless persons outside Ukraine; on the detention of foreigners and stateless persons.

Key words: law enforcement bodies, subjects of administrative procedural legal relations, plaintiff, legal status, public-law dispute